

NOTAT

4. oktober
2021-1120

Høringsnotat

Notat om de indkomne hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje (Etablering af en tilladelsesordning for ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet)

Transportministeriet hørte den 9. maj 2023 en række myndigheder og organisationer, jf. vedlagte høringsliste i bilag 1, over udkast til forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje (Etablering af en tilladelsesordning for ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet). Høringsfristen udløb den 16. juni 2023.

1. Følgende myndigheder og organisationer har afgivet bemærkninger til lovforslaget: Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Antenneanlæg, Green Power Denmark og Teleindustrien og Dansk Erhverv (fælles hørings svar).
2. Følgende myndigheder og organisationer har ikke haft bemærkninger til lovforslaget: Forbrugerombudsmanden
3. Følgende myndigheder og organisationer har ikke afgivet hørings svar til lovforslaget: Advokatsamfundet, AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Atea A/S, Beredskabsstyrelsen, Bolignet A/S, Danish Cable Protection Committee, DKCPC, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Industri (DI - Byggeri), Dansk IT (DIT), Dansk Ledningsejerforum, Dansk Live, Dansk Metal, Dansk Net A/S, Dansk Vejforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den danske Landinspektørforening, DI Digital, Energinet, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fibia, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), IT-Branchen, KL, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, NRGi, Parcelhusejernes Landsforening, Praktiserende Landinspektørers Forening, Radius, Sammenslutning af Danske Småøer, SEAS-NVE, SEGES, Stofa A/S, TDC Net A/S, Tekniq, Telenor A/S og Telia Danmark A/S.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende gengives hovedindholdet af de modtagne hørings-svar til det fremsatte lovforslag samt Transportministeriets be-mærkninger hertil.

Bemærkninger af generel politisk karakter samt forslag og be-mærkninger, der ikke vedrører det fremsatte lovforslag, indgår ikke i notatet.

Transportministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samt-lige indsendte synspunkter henvide til høringsvarene, som er sendt til Folketingets Transportudvalg.

1. Generelle bemærkninger

Green Power Denmark hilser ændringen af privatvejsloven vel-kommen. Green Power Denmark bemærker, at de er positive over, at lovforslaget i forhold til en tidligere version er udvidet, således at der lægges op til, at de nye regler skal gælde elforsyningsnettet. Green Power Denmark bemærker i den forbindelse, at net-selska-berne i stigende omfang møder den samme udfordring som fiber-netselskaberne, når det gælder placering af kabler mv. på private fællesveje og private fællestier i landzoner.

Green Power Denmark oplyser i deres bemærkninger, at de forven-ter, at de samlede investeringer i eldistributionsnettet alene i peri-oden 2024-2030 vil udgøre 49-57 mia. kr. i reinvesteringer, for-stærkning og udbygning, hvis de samlede mål for den grønne om-stilling skal nås.

Teleindustrien og Dansk Erhverv er positive over for, at der med forslaget til ændring af lov om private fællesveje er lagt op til at tage et vigtigt skridt mod at løse diverse udfordringer ved at give kommunalbestyrelser hjemmel til at udstede tilladelse til at placere ledninger langs private fællesveje på landet.

Forenede Danske Antenneanlæg bemærker, at de støtter intention-erne med lovforslaget.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at de er enige i formålet med lo-ven - den politiske ambition om at få udbredt bredbånd til hele lan-det og i behovet for at sikre en så let udrulning også af andre infra-strukturledninger. Forbrugerrådet Tænk er også enige i, at der må

være en fælles samfundsmæssig interesse i at sikre så lette beslutningsgange som muligt, også i de tilfælde, hvor anlæggene kræver nedgravning af ledninger mv. i private fællesveje.

Forbrugerrådet Tænk kan derfor støtte forslaget til lovændring.

Transportministeriet kvitterer for, at der fra flere side er udtrykt støtte til lovforslagets intentioner.

2. Frister

Green Power Denmark bemærker, at de har noteret sig, at der i lovforslaget er indsat en tidsfrist på maksimalt to måneder for de privatretlige forhandlinger, hvilket de anser for at være unødigt lang. De ser gerne, at tidsfristen sættes til maksimalt en måned for at fremme den digitale og grønne omstilling i landzoner så kosteffektivt som muligt.

Det fremgår dog af lovforslaget, at skulle en grundejer omgående afvise en anmodning fra en ledningsejer på en sådan måde, at der ikke kan forventes opnået enighed, kan ledningsejeren omgående anmode vejmyndigheden om en tilladelse. Dette finder Green Power Denmark meget positivt, da en del af sagerne – erfaringsmæssigt – bygger på en sådan tilgang fra grundejerens side. Et ufravigeligt betalingskrav fra grundejeren om adgang til nedlægning af kabler i vejarealet vurderes også at kunne danne grundlag for en umiddelbar involvering af vejmyndighed, idet placeringen af kabler sker på gæsteprincipets vilkår, hvilket betyder, at ledningsejeren har lov til at placere sine kabler i grundejernes areal uden at skulle betale erstatning.

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at den proces, der lægges op til at skulle gælde i privatvejsloven, giver grundejeren to måneder til at reagere på en graveanmodning fra en ledningsejer. TI og Dansk Erhverv vurderer, at en frist på to måneder er u hensigtsmæssig lang, idet den dels unødigt forsinker, at borgere og virksomheder i landzonerne kan koble sig på ny bredbåndsinfrastruktur og drage nytte af denne, dels betyder, at der som minimum går to måneder oveni den tid, kommunen måtte bruge på sagsbehandling, inden ledningsejeren kan komme i jorden. Sammenligner man med private fællesveje i byer og bymæssige områder, gælder der her, at ledningsejeren ikke skal rette henvendelse til grundejeren først, og her er sagsbehandlingstiden hos kommunen normalt kun to uger.

TI og Dansk Erhverv mener på den baggrund, at fristen for ejere af private fællesveje til at reagere på en ledningsejers graveanmodning bør mindskes, således at udrulningstiden i landzonerne nærmer sig udrulningstiden i byer og bymæssige områder. TI og Dansk Erhverv foreslår, at fristen skal være to uger. Det vil betyde, at udrulningstiden i landzone, når grundejeren ikke reagerer, højst bliver ca. fire uger (to uger hos grundejer, ca. to uger hos kommunen). Til sammenligning tager den proces ca. to uger i byer og bymæssige områder.

Transportministeriet skal hertil først og fremmest bemærke, at lov om private fællesveje ikke indeholder lovfastsatte frister for vejmyndighedernes behandling af gravetilladelser i byer eller bymæssige områder.

Som noget nyt foreslås det i § 24 a, stk. 2, at en ansøgning tidligst kan fremsendes til vejmyndigheden, når det kan sandsynliggøres, at der ikke er enighed og heller ikke udsigt til enighed, eller når arealejeren ikke har besvaret ledningsejerens anmodning senest 2 måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Louforslaget vil derfor også indebære, at en operatør, såfremt denne ikke har hørt noget senest to måneder efter anmodning herom, kan sende en ansøgning til vejmyndigheden i stedet for. Dermed sikres det også, at eventuel passivitet fra en grundejer ikke er ensbetydende med, at operatøren ikke vil kunne gå til vejmyndigheden.

Valget af to måneder beror bl.a. på, at Transportministeriet har noteret sig, at gravelovens kapitel 2 om udnyttelse og etablering af infrastruktur indeholder en række næsten enslydende bestemmelser, herunder § 9 f, stk. 2, § 9 h, stk. 2, og § 9 j, stk. 2, hvorefter en anmodning, der ikke er rimelig, kan afvises. Afvisning skal ske skriftligt og meddeles ansøgeren snarest muligt og senest to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

I en række situationer vil den foreslåede bestemmelse § 24 a, stk. 1, i privatvejsloven skulle kombineres med bestemmelsen i graveovens § 9 j, stk. 2, for at sikre, at kabler m.v. til brug for elektroniske kommunikationsnet kan føres ad en privat fællesvej frem til nærliggende ejendomme.

Det bemærkes for en god ordens skyld, at skulle en grundejer omgående afvise en anmodning fra en ledningsejer på sådan vis, at der ikke kan forventes opnået enighed, da kan ledningsejeren omgående anmode vejmyndigheden om en tilladelse. I den situation

vil ledningsejeren ikke skulle afvente to måneder før en ansøgning kan sendes til vejmyndigheden. Det afgørende er, at ledningsejeren på almindelig privatretligt grundlag har forsøgt at indgå en aftale med vejejeren.

3. Gebyr

Green Power Denmark støtter ikke indførelse af et gebyr for behandling af ansøgninger om graveadgang på private fællesveje og private fællestier i landzoner - ligesom der heller ikke opkræves gebyr for ansøgninger om placering af ledninger m.m. i private fællesveje i byer og bymæssige områder eller andre vejtyper. De mener således ikke, der bør være forskel på, hvorvidt en ansøgning om graveadgang sker i et byområde eller i en landzone.

Green Power Denmark foreslår, at muligheden for gebyrfinansiering udgår, subsidiært at der indføres et loft for opkrævning af et mindre, fast gebyr på i størrelsesorden 1.000 kr. – svarende til det mindre, faste gebyr, som kommunerne kan opkræve i medfør af bekendtgørelse om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens gebyrer på byggeområdet.

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at med forslaget om ændring af lov om private fællesveje og den foreslåede ændring af bekendtgørelsen om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje lægges der som noget nyt op til at give kommunalbestyrelser mulighed for at tage gebyr for sagsbehandlingen af graveanmodninger for private fællesveje.

Gebyrbetaling er hverken i tråd med kommunernes sagsbehandling af graveanmodninger for private fællesveje i byer og bymæssige områder, hvor kommunerne ikke har mulighed for at opkræve et gebyr, eller den telepolitiske aftale fra december 2021. Af den telepolitiske aftale fremgår det bl.a., at telebranchens rammevilkår skal være gode og forudsigelige, og at der – for at skabe incitament til udbygning af den digitale infrastruktur – skal være færre byrder på branchen.

Forslaget om at indføre et nyt sagsbehandlingsgebyr – herunder uden at der fastsættes et egentligt loft for gebyret – ses dermed ikke at være konsistent med den telepolitiske ramme. Det vil i stedet øge omkostningerne – og uforudsigeligheden – ved at etablere den digitale infrastruktur, som borgere og virksomheder i landzonerne efterspørger. TI og Dansk Erhverv foreslår på den baggrund, at muligheden for gebyrfinansiering udgår, subsidiært at der indføres et loft på 1.000 kr. for gebyret.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at lovforslaget vil medføre nye administrative byrder for kommunerne, som Transportministeriet foreslår, at kommunerne får hjemmel til at kompensere ved at opkræve et gebyr, som dækker de dokumenterede administrative udgifter i forbindelse med behandlingen af en ansøgning efter privatvejslovens § 24 a.

I modsætning til reglerne for ledninger i private fællesveje i byerne vil der ikke være et krav om, at der skal indhentes en tilladelse fra kommunen. Derimod lægges der med forslaget op til, at operatørerne kan anmode herom i de tilfælde, hvor det ikke er muligt på privatretligt grundlag at opnå en aftale med grundejerne.

Herudover bemærkes det, at forslaget om et loft på 1.000 kr. kan medføre, at kommunerne ikke bliver kompenseret for de udgifter de har for behandlingen af en sag.

4. Tvister og klager

Green Power Denmark opfordrer til, at der indsættes en tilsvarende paragraf som § 87 a, stk. 2, for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone, mellem den/de vedligeholdelsespligtige og et forsyningsselskab.

Formålet med at indsætte en tilsvarende bestemmelse for privateveje i landzoner er det samme, som da § 87 a, stk. 2 blev indsat ved lov nr. 1520 af 27. december 2014 jf. lovbemærkningerne:

”Den foreslåede § 87 a, stk. 2, er dog ny. Den regulerer tvister mellem en ledningsejer og de vedligeholdelsespligtige, når sidstnævnte udfører arbejder på vejen for at bringe den i en god og forsvarlig stand, uden at kommunalbestyrelsen har truffet en egentlig afgørelse herom. I dette tilfælde kan ledningsejeren bede kommunalbestyrelsen tage stilling til, om grundejernes arbejder på vejen, som indebærer, at der skal foretages arbejde på eller ved ledningen, går ud over, hvad der er nødvendigt for, at vejen er i god og forsvarlig stand.”

Forslaget vil fremme net- og fibernetselskabernes retsstilling og økonomiske sikkerhed i forbindelse med etablering af el- og fiberkabler på private fællesveje og private fællesstier i landzoner til fremme af den grønne og digitale omstilling.

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at det følger af privatvejløvens § 87 a, stk. 1, at tvister mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om ledninger i og over vejareal, jf. §§ 67-69 og § 70, stk. 1, afgøres af transportministeren. Desuden regulerer § 87 a, stk. 3, søgsmålsfristen for vejmyndighedens afgørelse, og § 87 a, stk. 4 regulerer indbringelsens opsættende virkning. Tilsvarende gælder for offentlige veje, jf. vejlovens § 133.

I sit høringssvar til forrige lovforslag opfordrede TI og Dansk Erhverv til, at der blev indsat en tilsvarende paragraf for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone. I høringsnotatet af 4. oktober 2022, side 9, besvarede Transportministeriet opfordringen på følgende måde: ”Transportministeriet skal hertil bemærke, at Transportministeriet ikke finder grundlag for at imødekomme dette ønske. Transportministeriet finder, at ledningsejernes interesser kan varetages på betryggende vis ved adgangen i privatvejslovens § 87, stk. 2, til at indbringe en klage for Vejdirektoratet, som herefter foretager en retlig prøvelse af kommunens afgørelse.”

TI og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at klageadgangen i privatvejslovens § 87, stk. 2 alene omfatter ”retlige spørgsmål” - altså afgørelsens lovlighed, ikke skønsudøvelsen. Hertil kommer, at klageadgangen ikke gælder tvister, som ikke nødvendigvis udspringer af en forvaltningsafgørelse, mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab. Det kunne fx være en tvist mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om, hvordan et vilkår i en gravetilladelse skal fortolkes. Det kunne også være en betalingstvist mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om, hvem der skal betale for, at ledningsejeren skal flytte sine ledninger, jf. § 24 a, stk. 1, jf. § 70, i forbindelse med arbejder, der iværksættes af vejmyndigheden, hvis ledningsejeren ikke er enig i, at arbejderne er iværksat for ”at bringe vejen i en stand, som er god og forsvarlig”.

TI og Dansk Erhverv opfordrer ligeledes til, at der i samme ombæring indsættes en tilsvarende paragraf som § 87 a, stk. 2, for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone, mellem den/de vedligeholdelsespligtige og et forsyningspligtsselskab. Formålet med at indsætte en tilsvarende bestemmelse for privatveje i landzone er samme, som da § 87 a, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 1520 af 27. december 2014, jf. lovbemærkningerne:

”Den foreslåede § 87 a, stk. 2, er dog ny. Den regulerer tvister mellem en ledningsejer og de vedligeholdelsespligtige, når sidstnævnte udfører arbejder på vejen for at bringe den i en god og forsvarlig

stand, uden at kommunalbestyrelsen har truffet en egentlig afgørelse herom. I dette tilfælde kan ledningsejeren bede kommunalbestyrelsen tage stilling til, om grundejernes arbejder på vejen, som indebærer, at der skal foretages arbejde på eller ved ledningen, går ud over, hvad der er nødvendigt for, at vejen er i god og forsvarlig stand.”

Transportministeriet skal hertil bemærke, at placeringen af ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet på nuværende tidspunkt ikke er reguleret i privatvejsloven. Det vil derfor også være et privatretligt spørgsmål.

Lovforslaget har til hensigt at etablere en tilladelsesordning for visse ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet i lov om private fællesveje i de tilfælde, hvor det ikke har været muligt for ledningsejeren at indgå en aftale med vejejeren.

Transportministeriet vurderer ikke, at der bør indføres den foreslåede tvistløsningsordning. En hjemmel til en tvistløsning vil enten skulle gøres generel, og dermed omfatte alle ledninger i private fællesveje på landet, og dermed også ledninger som er placeret på baggrund af en privatretlig aftale, hvilket ikke er intentionen med lovforslaget. Eller også ville den alene skulle omfatte ledninger, hvor placeringen er tilladt i en tilladelse fra vejmyndigheden. Sidstnævnte vurderer Transportministeriet umiddelbart vil kunne give en utilsigtet incitament for ledningsejerne til ikke at indgå en aftale, da de dermed ikke vil være omfattet af muligheden for at indbringe en tvist, som dermed vil kunne få prøvet spørgsmålet af en uafhængig myndighed før en domstol eventuelt vil kunne prøve spørgsmålet.

5. Graveloven

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at de har noteret sig, at der allerede eksisterer en hjemmel i graveloven til, at styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kan bestemme, at ejeren af en ejendom skal give adgang til etablering af et højhastighedsnet til elektronisk kommunikationsnet frem til en bygnings adgangspunkt.

Vi har forståelse for, at det kan give mere smidige og hurtige beslutningsgange, hvis der etableres en hjemmel til, at det er kommunalbestyrelsen, snarere end en statslig styrelse, der kan træffe beslutning om at der kan anbringes ledninger mv. i eller over private

fællesveje. Men vi skal opfordre til, at der skabes klarhed om samspillet mellem tilladelsesgivning efter de to forskellige lovsæt med hver sin myndighed.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at det følger af graveovens § 9 j, stk. 1, 1. pkt., at indehavere af brugsretten til et adgangspunkt skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation om adgang til en bygnings adgangspunkt, jf. dog stk. 6.

Med lovforslaget – som beror på den politiske aftale af 21. december 2021 om ”En markedsbaseret og teknologineutral telepolitik” – lægges der i overensstemmelse med den politiske aftale op til at indføre bedre graveadgang på private fællesveje.

Således foreslås det i forslaget til § 24 a, at kan der ikke opnås enighed mellem vejarealets ejer og en ledningsejer om vilkårene for placering af ledninger, kabler og eventuelt tilbehør hertil i det areal, der er taget i brug for en privat fællesvej eller privat fællessti, kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til, at den omhandlede infrastruktur placeres i eller på den private fællesvej eller den private fællessti til forsyning af tilgrænsende eller nærliggende ejendomme på gæsteprincippets vilkår, jf. § 70. En tilladelse forudsætter, at ledning, kabel eller tilbehør er omfattet af bestemmelser fastsat af transportministeriet, jf. stk. 7.

Det er i første omgang intentionen, at der i medfør af forslaget til § 24 a, stk. 7, fastsættes i en bekendtgørelse, at bestemmelsen skal finde anvendelse på kabler til elektroniske kommunikationsnet samt el-nettet.

6. § 24 a, stk. 1

Forenede Danske Antenneanlæg bemærker bl.a., at det følger af ordlyden af forslaget til § 24 a, at ”.. kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til, at den omhandlede infrastruktur placeres i eller på den private fællesvej eller den private fællessti til forsyning af tilgrænsende eller nærliggende ejendomme på gæsteprincippets vilkår..”

Forenede Danske Antenneanlæg spørger ind til, om bestemmelsen skal forstås sådan, at det er en forudsætning, at der også sker forsyning til tilgrænsende og eller nærliggende ejendomme?

Herudover spørger Forenede Danske Antenneanlæg ind til, om formuleringen er tiltænkt, at der ikke kan søges om tilladelse til at

nedgrave ”gennemgående forsynings/forbindelses-kabler”, uanset at en sådan linjeføring vil kunne betyde betydelige anlægsbesparelser?

Transportministeriet skal hertil bemærke, at det foreslås i § 24 a, stk. 1, 1. pkt., at kan der ikke opnås enighed mellem vejarealets ejer og en ledningsejer om vilkårene for placering af ledninger, kabler og eventuelt tilbehør hertil i det areal, der er taget i brug for en privat fællesvej eller privat fællessti, kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til, at den omhandlede infrastruktur placeres i eller på den private fællesvej eller den private fællessti til forsyning af tilgrænsende eller nærliggende ejendomme på gæsteprincipets vilkår, jf. § 70.

I de specielle bemærkninger til § 24 a står der bl.a. følgende: ”Forslaget i § 24 a, stk. 1, regulerer alene det areal, der er taget i brug som privat fællesvej på landet. Forslaget indebærer, at de typer af ledningsinfrastruktur, som fastsættes af transportministeren, jf. forslagens stk. 7, kan fremføres i og over den private fællesvej med det formål at forsyne vejberettigedes ejendomme samt tilgrænsende og nærliggende ejendomme med den pågældende infrastruktur. Fremføringen af ledningsinfrastrukturen fra vejarealet til de omhandlede bygninger er ikke omfattet af tilladelsesordningen i lovforslaget.”

Det er ikke en forudsætning, at der også sker forsyning til tilgrænsende og eller nærliggende ejendomme for at kunne anvende bestemmelsen.

7. § 24 a, stk. stk. 4

Green Power Denmark er enig i, at der skal betales erstatning, hvis der er tilstrækkeligt grundlag herfor. Det er dog ikke tydeligt i lovforslaget, på hvilket grundlag denne eventuelle erstatning skal vurderes. Det vil være hensigtsmæssigt, at det bliver præciseret, at der skal være et erstatningsansvarsgrundlag til stede, så dette ikke giver anledning til fortolkningstvív. Det bør således fremgå af lovens bemærkninger, at eventuel erstatning skal vurderes efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Dette skal ses i sammenhæng med, at ledningsejer efter lovforslagets § 24 a, stk. 4, nr. 2, (for egen regning) skal retablere vejarealer og arbejdsarealer efter endt arbejde. Det bør fremgå meget klart i loven at ledningerne iht. § 24 a i loven placeres efter gæsteprincipet, og at der derfor ikke skal betales erstatning for ledningens tilstedeværelse, da dette jo netop er kendetegnede ved placering af

ledninger efter gæsteprincippet, at der ikke skal betales erstatning herfor

Der kan af tekniske eller andre årsager være situationer, hvor der fortsat er behov for at fravige gæsteprincippet – også på privat fællesvej på landet. Efter elsikkerhedslovens §§ 27 og 28 er der hjemmel til ekspropriation til elektriske anlæg for produktion, transmission, distribution og lagring af elektrisk energi og hermed hjemmel til fravigelse af gæsteprincippet. Har ledningsejer behov for fravigelse af gæsteprincippet, bør det fortsat være en mulighed, jf. elsikkerhedslovens §§ 27 og 28. Dette bør tydeliggøres i lovens bemærkninger.

Transportministeriet skal hertil bemærke, at affattelsen af de erstatningsudløsende handlinger svarer til formuleringen i privatvejslovens § 68, stk. 2, nr. 1. Der er således ikke tilsigtet forskelle mellem de to bestemmelser.

Selve erstatningsspørgsmålet og dermed også hvilke handlinger, der er erstatningsudløsende, behandles efter dansk rets almindelige erstatningsregler om erstatning uden for kontrakt (culpareglen). I tilfælde af uenighed mellem ledningsejeren og grundejeren må sagen afgøres ved domstolene.

8. § 24 b

Green Power Denmark bemærker, at efter lovforslagets § 24 b, stk. 1, skal ledningsejer tinglyse en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiarealet. Ledningsdeklarationen kan tinglyses uden arealejers samtykke.

Denne regel er efter Green Power Denmarks opfattelse en nyskabelse, der afviger fra privatvejlovens bestemmelser om ledninger, der ligger efter gæsteprincippet i privat fællesveje i byzoner, jf. privatvejslovens § 70. Der er ikke fastsat et tilsvarende krav om tinglysning i lovens §§ 67-70 c. Samtidigt forekommer det unødvendigt i forhold til lodsejers allerede begrænsede råderet vedrørende private fælles veje og som unødigt økonomisk byrdefuld for ledningsejere, da sikkerheds- og dokumentationshensynene allerede varetages igennem LER-loven.

Det er derfor Green Power Denmarks opfattelse, ud fra en samlet vurdering, at der hverken er behov for eller hensigtsmæssigt at stille krav om tinglysning, jf. § 24 b, i lovforslaget. Bestemmelsen bør derfor udgå af lovforslaget.

Teleindustrien og Dansk Erhverv bemærker, at det følger af lovforslaget, at ledningsejeren har pligt til at få tinglyst en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiarealet, og at dette kan ske uden areal-ejerens samtykke. Sammenlignet med det forrige lovforslag er ledningsejerens ensidige tinglysningsret således blevet ændret til en ubetinget tinglysningspligt.

TI og Dansk Erhverv vurderer, at en sådan ubetinget tinglysningspligt er økonomisk byrdefuld samt unødvendig og uproportional, da sikkerheds- og dokumentationshensynene allerede varetages igennem LER-loven.

Som baggrund for ændringen skriver Transportministeriet i høringsnotatet af 4. oktober 2022, side 22, at ministeriet har ”overvejet, hvorvidt bestemmelsen i forslagets § 24 b, stk. 1, bør fastholdes som en ret for ledningsejeren til at tinglyse sine ledninger, når gravelovens § 6 indeholder en pligt for ledningsejeren til at tinglyse samme ledninger.”

TI og Dansk Erhverv anerkender gravelovens § 6, men betragter bestemmelsen som et levn fra fortiden, som ikke bør videreføres i privatvejsloven. Gravelovens § 6 blev indført tilbage i 1997 og skulle i henhold til lovbemærkningerne ”sikre, at risikoen for skader på telekabler [...] minimeres.” Bestemmelsen er ikke indholdsmæssigt blevet ændret siden 1998. Og sidenhen er LER-loven blevet vedtaget i 2004 og Ledningsejerregisteret etableret netop med det formål at minimere risikoen for ledningsskader. Så hensynet bag gravelovens § 6 er, efter TI og Dansk Erhverv opfattelse, ikke lige så aktuelt som i 1997, og tinglysningspligten derfor for vidtgående.

TI og Dansk Erhverv har forståelse for, at privatvejslovens § 24b, stk. 1 ikke kan omtale en ”ret”, hvis der gælder end pligt efter gravelovens § 6. TI og Dansk Erhverv ønsker blot, at bestemmelsen ikke videreføres i privatvejsloven, hvis gravelovens § 6 engang revideres. Derfor foreslår TI og Dansk Erhverv, at privatvejslovens § 24b, stk. 1 får følgende ordlyd:

”Ledningsejeren kan tinglyse en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiarealet uden arealejerens samtykke.”

Forenede Danske Antenneanlæg bemærker, at der efter ordlyden af forslaget til § 24 b skal ske tinglysning af ledningerne, hvorimod forarbejderne til lovforslaget omtaler, at ledningsejerne skal have en ret til tinglysning. Forenede Danske Antenneanlæg stiller derfor

spørgsmål til, om ledningsejerne er forpligtet til at tinglyse sine ledninger eller om det ”blot” er en ret? Forenede Danske Antenneanlæg anbefaler, at der skal være tale om en ret.

Transportministeriet skal hertil samlet bemærke, at ministeriet på baggrund af de indkomne bemærkninger til forslaget til § 24 b har besluttet, at bestemmelsen udgår af det endelige lovforslag.

9. Stikledninger

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at der i de større byer, specielt i København, har været en række tilfælde, hvor det har været indtrykket, at teleselskaberne har været mere optagede af at grave ledninger mv. ned i vejen, end af at afdække behovet for stikledninger til de enkelte husstande. Selv om problematikken formentlig er en anden i landdistrikterne, skal vi opfordre til, at det overvejes, om der er behov for at indføje en bestemmelse om, at en kommunal tilladelse kan betinges af, at de berørte grundejere på de private fællesveje alle tilbydes adgang til de etablerede infrastrukturanlæg, allerede inden anlægget etableres.

Transportministeriet skal bemærke, at ministeriet har noteret sig forslaget, men kan ikke imødekomme forslaget, da ministeriet vurderer, at det ligger uden for formålet med privatvejsloven at regulere adgangen til ledningerne.

10. Øvrig tilføjelse til lovforslaget

Lovforslaget indeholder på ministeriets foranledning tekniske tilpasninger af lov om letbane på Ring 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 289 af 12. marts 2023, og lov nr. 737 af 1. juni 2015 om anlæg af en ny Storstrømsbro og nedrivning af den eksisterende Storstrømsbro. Det drejer sig for begge love om tilføjelse af straffehjemler, der vil sikre overensstemmelse med kravet i VVM-direktivets artikel 10 a om, at der i national følgelovgivning skal være fastsat passende sanktioner. For lov om letbane på Ring 3 drejer det sig endvidere om tilføjelse af en bemyndigelsesbestemmelse, der vil sikre overensstemmelse med beskyttelsesordningerne i naturbeskyttelsesdirektiverne (fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet).